

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 fior., pe șese luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.
România și străinătate:
Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULŪ XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N^{R.} 172.

Joi 20 Septemvre (2 Octomvre)

1884.

Nou Abonament ū

la

„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1 Octomvre st. v. 1884 se începe unŭ nou abonament ū, la care invităm ū pe onorații amici și sprijinitori ai fōiei nōstre.

Abonamentul ū: Pentru Austro-Ungaria cu poșta: pe trei luni 3 fl., pe șese luni 6 fl., pe unŭ an 12 fl. Pentru România și streinătate: pe trei luni 9 franci, pe șese luni 18 franci, pe unŭ an 36 franci.

Rugăm ū pe d-nii abonați, ca sē binevoiascā a-și renoi de cu vreme prenumerările, pentru ca trimiteria țiarului sē nu se ĩnterupā.

REDACTIUNEA „GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Brașov ū in 19 Septemvre (1 Oct.)

Suntem ū și noi de părerea acelor ū foi opoziționale maghiare, cari țic ū, cā ĩntr'un ū stat ū constituțional discursul tronului nu este decāt ū o programā a guvernului, ce se anunțā dietei prin graiul monarchului. Prin urmare nu se referā de loc ū la persōna Maiestății Sale, decā se discutā ĩn pressā cuprinsul acelei programe.

ĩn contradicere cu acēstā opiniune se aflā, firesce, țiarele guvernamentale, ceea ce ĩnsā nu pōte schimbā nimic ū din faptul mai sus ū amintit ū. Foile d-lui Tisza nu fac ū decāt ū ceea ce li se poruncesce, decā ĩn contra usului constituțional ū se provōcā chiar la persōna monarchului, care stā peste partide, spre a ĩnfățisā lucrul astfel ū ca și cānd intențiunile ministrilor actuali ar fi identice cu intențiunile persōnei prē ĩnalte a Domnitorului.

Ar fi dēr vreme perdutā, decā ne-am ū ocupā la acest ū loc de păreri țiarelor guvernului exprimate asupra mesagiului regesc ū. Le cunoșcem ū ĩndestul aceste păreri și suntem ū sāt ū pān' n gāt ū de principiile celor ū ce militēzā pentru politica ministrului-președinte.

ĩn casul ū de față ne interesēzā a cunoșce păreri foilor opoziționale maghiare, mai vērtoș ū ĩn ceea ce privesce pasagiul din urmā al ū discursului tronului, unde se vorbește de delaturarea relelor ĩeriore cu ĩnțelepciune politicā și, unde e de lipsā, cu tōtā energie.

„Egyetértés,“ organul ū „partidei independentei dela 1848,“ cea mai ĩnsemnatā partidā din opozițiunea maghiarā, țice cu privire la a-cel ū pasagi ū:

„Trebue sē observām ū cā noi nu scim ū nimic ū de pretinsele frecări ce s'ar fi ĩvit ū ĩntre țierele rase și clase ale statului, ēr ce se atinge de escessele antisemitismului, ĩn contra acestora nu sunt ū de lipsā a se luā mēsurī legislative, ci este de lipsā „o bunā guvernare și administratiune drēptā.“

Opoziționalul „Ellenzék“ din Clușiu țice cu privire la „amenințarea“ — foile guvernului o numesc ū „admonițiune“ — ce s'a atins ū ĩn decāt ū și ĩn mesagi ū:

„Fiecare guvern ū e dator ū de a delaturā relele și agitațiunile din ĩntru. Fost'au și ĩnainte de acēstā, ĩn curs ū de 17 ani, asemenea rele și agitațiuni ĩn mēsurā ĩn care le observām ū astāđi. Decā dēr guvernul accentuēzā acum ū. deosebī asemenea problemā, atunci nu ne putem ū așezā la nicī unŭ bine și putem ū sē fim ū pregătiți

la aceea, ce guvernele machiaveliste au urmārit ū totdeuna: la sugrumarea sēu falsificarea constituțiunei sub „pretextul ū susținerii ordinei și a libertății.“

Acēsași fōiā observā, cā ĩn mesagi nu se ĩndicā cu nicī unŭ cuvēnt ū mijlocele cu cari guvernul crede a delaturā relele și agitațiunile ĩnteriore. „Pester Lloyd“ asigurā ĩnsā, cā discursul tronului a voit ū sē ĩndice numai „scopul care trebue atins ū,“ nu ĩn interesul partidei „ci ĩn interesul comun ū național ū“ spre a delaturā pericolul ū unei crize ĩnteriore.

Scim ū noi de ce naturā este „interesul comun ū național ū,“ ce se accentuēzā cu scop ū de a cāștigā și opozițiunea maghiarā pentru idea mēsurilor escepționale ĩn contra Nemaghiarilor ū.

Așteptām ū sē vedem ū ce fel ū de mijloce va propune guvernul pentru ajungerea scopului memorat ū ĩn mesagi și ce atitudine va observā pānā ĩn sfirșit ū opozițiunea maghiarā. Acum se va vedē ce plātesce liberalismul unguresc ū, cu care se laudā neĩncetat ū cei din drēpta nu mai puțin ū ca cei din stānga. Acum și numai acum va cunoșce lumea adevēratele tendințe ale maghiarismului domnitor ū și adevērata situațiune a popōrelor ū nemaghiare din Transilvania și Ungaria.

ĩntr'aceea va fi bine ca noi Romāni sē ne dām ū cont ū de ce ne mai așteptā și sē luām ū și noi din parte-ne de cu vreme mēsurile ce este ĩn drept ū a le luā orī și ce popor ū pentru conservarea sa propriā.

Și noi trebue sē avem ū ĩn vedere ĩnainte de tōte scopul ū: salvarea existenței nōstre naționale. Acēstā nu alterēzā de loc ū interesele de viațā ale statului, ĩn care trāim ū.

Decā este ĩnsē ca se atingem ū acest ū scop ū, și trebue sē'l ū atingem ū, atunci e de lipsā ca sē fim ū ĩn clar ū și asupra mijlocelor ū de cari sē ne folosim ū spre ajungerea lui. Ele nu pot ū fi decāt ū mijloce energice de apērare; mijloce cari se unesc ū pe toți factorii vieții nōstre naționale pentru o cōnlucrare neobositā ĩn interesul romānismului amenințat ū; mijloce leale prin cari se convingem ū tronul ū și țera despre dreptatea cauzei nōstre.

SCRİ TELEGRAFICE.

(Serv. part. al ū „Gaz. Trans.“)

Gurghiu, 1 Octomvre. — La vēnătōrea de erī nu s'a arātāt nicī unŭ urs ū cu tōte cā gōna s'a făcut ū de patru orī. Astāđi prințul de coronā va venī ĩn valea Cașvei.

Budapesta, 1 Octomvre. — Erī a ĩsbucit ū foc ū ĩn casa vecinā cu opera ungurescā ĩn strada radialā, dēr a fost ū iute stins ū delaturāndu-se astfel ū pericolul ū.*

Berlin, 1 Octomvre. — „Kreuzzeitung“ publicā o declarare, prin care retrage și declarā de neadevērāt ū ceea ce s'a scris ū de corespondentul sēu vienes ū cu privire la defraudarea ce s'ar fi făcut ū, cānd s'a clādit ū edificiul primāriei din Viena.

*) Biroul ū telegrafic ū ar putē sē ne dea sciri mult ū mai interesante decāt ū aceea c'a ĩsbucit ū undeva foc ū și s'a stins ū.

CRONICA ȚILEI.

Visita archiducelui Rudolf ū la Sinaia a fost ū salutatā și comentatā de țiarele din România ĩn diferite moduri. »L'Indépendance roumaine,« salutānd ū și ea visita ĩnaltului ūspe la Sinaia, țice cā a fost ū un ū act ū de curtenire. Numitul ū țiar ū reamintesce apoi augustului ūspe al ū M. Sale Regelui Romāniei, cā și Dēnsul este ĩncātva Romān ū. Prin urmare ĩn calitatea Sa de reprezentant ū al ū Romānilor ū din Ungaria, țiarul ū bucureșten ū ĩi adresēzā următōrea rūgāciune:

»ĩnturnāndu-vē la Gurghiu pentru a surprinde pe jupān ū Mārtin ū ĩn vizuina sa, Alteța Vōstrā va trece prin o țērā a cārei populațiune, ĩn imensa majoritate, este de acēsași rassā cu noi. La Gurghiu chiar și ĩmprejurimī populațiunea este romānescā și vēnētōrii cari vor ū ĩnsoți pe Alteța Vōstrā ĩn munți vor ū fi de sigur ū Romāni. Alteța Vōstrā binevoiascā a se scāpā cāteva momente de prezența magnāților unguri și a ĩntrebā pe țērani, ce cuetā ei despre guvernul unguresc care-i administrēzā. Noi credem ū cā Alteța Vōstrā vorbește limba supușilor ū Sēi romāni tot ū așa de bine cum o vorbește și pe aceea a supușilor ū Sēi cehi și unguri, și cā nu va fi silit ū de a pune sē ĩ se traducā rēspunsul ū. Cānd Alteța Vōstrā va avea cunoștințā de dorințele poporului romān ū din Transilvania, Ea va face negreșit ū aceea ce un ū bun ū principe face pentru poporul sēu. Dar Alteța Vōstrā, decā dōresce sē cunoșcā adevērul ū, sē se pāzescā de rēspunsurile ce i s'ar putē face de cātrā ĩndividiu aleși și bine stilisați, pe care administratiunea nu va lipsi de a-i ĩnfățisā.*

Cu tōte ĩmbrățisările și sārutarile dela Skiernevice, presa ungurescā nu vrea odatā cu capul ū sē credā, cā ĩmbrățisarea și sārutarea ce a dat ū Țarul ū Rusiei monarchului nostru ar fi sincerā. Țiarele ungurescī ved ū și acum ū, ca și ĩnainte de ĩntēlnirea dela Skiernevice, agitațiuni rusescī secrete. »Pesti Hirap« țice, cā ĩntēlnirea monarchilor ū pōte sē asigura pacea, dēr sē nu se prē ĩncrēzā lumea ĩn ea. Veghiarea orī cānd e bunā, cāci religiunea ortodoxā e o instituțiune politicā, al ū cārei cap ū e Țarul ū, ēr centrul ū ei e Petersburgul ū. Decā Țarului ū ĩi place sē trāiascā cu tōtā Europa ĩn pace, »popa suprem ū« svērcolesce mereu. Decā diplomația și domnul ū se odihnesc ū, iesuitismul ū ortodox ū lucrēzā. Decā fortārețele se desarmēzā, luptā mānăștirile. Acēstā se ĩntēplā și acum ū. Rusia oficialā te nāpādesce cu doveđile de pace, dēr agitațiunea merge ĩnainte cu manta religioasă ĩncontra nōstrā. Oficiul ū de externe, guvernul unguresc ū și cel ū austriac ū sē supravegheze strict ū pe spionii ce apar ū ĩn haine preoțescī. Țiarul ū unguresc ū recomandā cu deosebire supraveghearea ĩn Ungaria de sus ū, și anume guvernul unguresc ū sē dea un ū exemplu cu episcopul ū din Muncaci, ca sē arate cā statul ū unguresc ū este o stincā neclintitā, ĩn care se frāng ū fără efect ū valurile curențului panslavist ū.

O descoperire picantā a făcut ū »Etoile Belge« (Stēua Belgiei) despre ministrul ū din Belgia. Dupā acest ū țiar ū patru ministri din ministrul ū actual ū ultra montan ū sunt ū frați din societatea iesuiților ū. Ministrul ū Iacobs și Woeste au numele ca frați iesuiți Frère Victor și Frère Charles Borromée și de cānd au ĩntrat ū ĩn cabinetul ū ultramontan ū au cāpātāt ĩn tagma lor ū cālugarēscā un ū grad ū mai ĩnalt ū și dreptul ū de a corespunde direct ū cu provincialul ū tagmei lor ū. De asemenea și ministri Van de Peereboom și de Moreau ca afiliați ai tagmei iesuiților ū.

Fōia belgianā crede, cā a făcut ū Dumneđ ū scie ce mare descoperire spunēnd ū lumii pe față, cā patru dintre ministri actuali ai cultei Belgie sunt ū adevērați iesuiți sēu ĩnvēțāci ai pārintelui Loiola. Pagubā, cā nu avem ū și noi aici ĩn Ungaria o »Stēua Belgianā,« care sē ne facā senzaționalā descoperire, cāți ministri de ai nōstri ĩmbrācați ĩn atila sunt ū cu trup ū și cu suflet ū iesuiți sēu care sunt ū mai rei decāt ū pārinții Iesuiți. Mē leg ū, cā de iesuitismul ū, cāt ū domnesce la noi, s'ar spāriā lumea, cānd s'ar dā pe față.

Red.

Ambasadorul Franței generalul Appert, care veni de la postul său din Petersburg, cu concediu la Paris, vorbi mai deunăzi cu un corespondent de la ziarul »Gaulois« despre întâlnirea împăraților la Skiernevice, cu care ocaziune generalul observă: »În ziua dinainte de a pleca de la Petersburg, vedyui pe d. de Giers. Du-te în pace, imi dize, D-ta scii că cu Franța n'avemă nici o pricină; despre dēnsa nici nu va fi vorba. Intēlnirea este esecutarea unui obicei foarte vechiu, care cere ca acela dintre suveranii Austriei, Prusiei și Rusiei, care s'au suită mai pe urmă pe tron să se facă celorlalți monarhi o vizită. Împăratul Rusiei a vizitat acum doi ani pe unchiul său, împăratul Germaniei în Dantzig, dar încă nu s'a întâlnit cu împăratul Austriei. Eu cred că întâlnirea celor trei împărați a avut scopul de a se întări și mai tare înțelegerea dintre dēnsii și să-și schimbe părerile, în privința siguranței persoanei lor față cu pașii cei mari cari îi facu anarchiștii. Pōte că s'a vorbit și despre cestiunea egiptenă și chineză, dar suveranii se încredă în cancelarii lor. Aceștia vor fi avut discusiunile cele mai interesante sub conducerea dirigentului orchestrei, care se numește principele Bismark și care dă tactul pentru Europa.«

După cum pōte vedē orī cine, multă n'a aflat corespondentul din gura ambasadorului. Lucrul cel mai interesant din tot discursul lor va fi, că va fi aflat din gura ambasadorului Appert, că soția sa este o Danesă și se bucură de o mare grație la Țarina, pentru că împărătesa pōte vorbi cu dēnsa și cu fica ei în limba daneză.

MESAGIUL DE DESCHIDERE A DIETEI UNGARE.

Luni la 12 ore din zi s'a deschis dieta ungară cu ceremonialul prescriș. După Te Deumul celebrat în capela palatului Maiestatea Sa s'a retras în apartamentele sale. Nu mult după aceea măestrul ceremonierilor a dat semnalul și monarchul cu cortegiul a venit în sala cea mare, unde erau adunați toți magnații și deputații. În acest moment muzica militară, ce se află în capul batalionului de infanterie așezat pe piața S. George intonă imnul împărătesc, toboșarii bătură marșul general și trupele prezintă armele. Maiestatea Sa se așeză pe tronul din sală, își acoperă capul și ceti următorul

Discursul al tronului.

Onorați domni Magnați și Deputați, iubiți credincioși!

Cu bucurie vă salutăm la începutul acestei diete și sperăm firmă, că veți împlini datoria d-văstră în timpul duratei ei ca și până acum cu neobosită diligență.

Înainte de toate amintim, că reorganizarea camerei magnaților nu se mai pōte amână. Norocita soluțiune a acestei cestiuni va fi pentru mult timp de mare importanță. Nu ne îndoim, că tactul, înțelegerea și patriotismul d-văstră va să se facă această reorganizare, cu considerarea cerințelor dezvoltării istorice și a timpului nou, corespunzător cu interesele statului ungar.

Pe toate terēmurile vieții de stat sunt a se rezolvă încă multe cestiuni însemnate. Guvernul nostru va face propunerile necesare. Stabilirea pensiunilor amployaților statului pe o basă ce se corespundă mai mult echității, întregirea legilor penale prin regularea procedurii penale, crearea unui cod civil, cel puțin în părțile sale principale, regularea afacerii privitoare la sarcina lucrului public, regularea Dunărei de sus de la granița țerei până la Dună-Radvany în interesul navigațiunii, delaturarea pedecilor navigațiunii la Porțile de feră conform tractatelor internaționale, noua codificare a

dreptului asupra apei, a poliției de câmp, și a legei montanice, înființarea judecătorilor administrative, toate acestea pe lângă altele vor absorbi activitatea d-văstre. Guvernul nostru când va face propunerile sale va fi condus, atât față cu afacerile acestea cât și față cu altele, de moderațiune avēnd mereu în vedere interesele, situațiunea țerei și a națiunii și cruțarea cât mai mare a intereselor existente.

Cea mai mare îngrijire se fie îndreptată într'acolo, ca să nu se pericliteze succesele ce s'au dobândit cu privire la restabilirea echilibrului în finanțele statului, ci ca progresul spre deplina restabilire a echilibrului să fie constant. Spre această țintă însemnată va năsu guvernul nostru cu țări. El se va reține însă de a încărcă în spinarea națiunii sarcini peste măsură de grele. El totdeuna va avē înaintea ochilor cea mai mare economie, fără a refușă însă ceea ce este de lipsă pentru siguranța precum și pentru întărirea materială și spirituală a statului.

Vē atragem atențiunea și la aceea, că prelungirea duratei dietei pare oportună după esperiențele de până acum și în interesul patriei.

Articuli de lege 19 și 25 din 1878 va avē va orea numai până la finele anului 1888; și prin acesta vi se impunouă și însemnate probleme. Va fi neapărat de lipsă, ca să vă ocupați de cestiunea tractatului de vamă și de comerț cu cealaltă parte a monarchiei noastre, reînviat la 1878. La soluțiunea acestei cestiuni amēndouă părțile vor trebui să aibă în vedere în aceeași măsură considerațiunile echității. Așteptăm cu atât mai mult ca să nu lipsescă din nici o parte prevenirea echitabilă, cu cât suntem conșinși că este în interesul ambelor părți ale monarchiei ca acest pact să se reînviēscă cât mai grabnic și cu cât mai puțină șovăială.

Relațiunile noastre cu Germania, sunt cât se pōte de intime și trăim și cu celelalte state în cea mai bună amicitie, ceea ce ne face să sperăm, că d-văstră neturburați de încurcături esterne, vē veți pute consacra activitatea binelui credincioșei noastre Ungarie. De sigur vēți folosi acesta împrejurare, ca să faceți tot ce contribuē la ridicarea înfloririi materiale și spirituale a credincioșei noastre Ungarie.

O veți folosi ca cu înțelegere politică și la nevoia cu deplină energie să curăți relele interne, să înlăturați agitațiunile ce causēază frecări între naționalități, confesiuni și clasele societății, pentru ca astfel diferitele naționalități, confesiuni și clase ale societății să-și aște multămintea lor în țerele corōnei sf. Stefan, și să lucați împreună cu puteri unite și cu înșuflețire la ridicarea binelui, gloriei și strălucirii tronului și patriei.

Esprimându-Mi încrederea nutrită în această direcțiune și dorind ca Atotputernicul să binecuvinte activitatea d-văstră, declarăm această dietă deschisă.

Sosirea archiducei Rudolf și a archiducesei Stefania, la Sinaia.

(Raportul Monitorului oficial).

Joi. 13 ale curente, orele 4 și 57 minute, AA. LL. II. și RR. Archiducele Rudolf și Archiducesa Stefania, însoțiți de d-na comitesă Taronea, prima damă de onore a A. S. I. și R. Archiducesei, de d-na comitesă Palfy, damă de onore, de d. comite de Bombelles, admiral. mare maestru al curții A. S. I. și R. Archiducelui, de D. Wohlgemuth, căpitan de fregată, adjutant al Alteței Sale, de doctorul Langi, împreună cu d. baron M. Myr, ministru plenipotențiar al Austro-Ungariei în România,

au sosit în gara Predeal, unde MM. LL. Regele și Regina sosiseră cu un tren special câte-va minute mai înainte, spre a întâmpina pe Augustii Lor. Oșpeții Maiestății Lor erau însoțiți de d. D. Sturdza, ministrul afacerilor străine, de d. general Cernat, comandantul corpului II de armată, de d. general Crețianu, șeful casei militare, de d. general Radu Mihailu, de d. Furduescu, prefect de Prahova.

Pe peronul gării, frumos împodobit, se află colonelul Gorjan, comandantul brigadei 8, cu o gardă de onore, avēnd drapel și muzică, și, la intrarea trenului regal, dete onorurile militare și muzica intonă imnul român. Acestă gardă, la intrarea trenului ce aducea pe Augustii călători, dete aceleași onoruri, iar muzica intonă imnul austriac. După ce s'au schimbat salutarile și îmbrățișările cele mai cordiale, Maiestățile Lor, împreună cu Altețele Lor Imperiale și Regale, se suiră în trenul Regelui și acesta fu semnalul de pornire, care avu loc în mijlocul celor mai vii aclamațiuni ale mulțimei adunate în gară.

La orele 5 și 45 minute, trenul regal intră în gara Sinaia, împodobit cu ghirlande de flori și pavosată cu drapel austro-ungar, belgiane și române, și fu salutată cu entuziaste urări de numerosul public venit înadinsă pentru întâmpinarea Augustilor oșpeți. Aici au fost primiți de primarul orașului, de comandantul garnisonului cu întregul corp ofiteresc, precum și de un mare număr de dōmne din societate, în fruntea cărora se află d-na Sturdza, soția d-lui ministru al afacerilor străine, cari au oferit frumoșe buchete de flori și felicitări de bună sosire. Regele, care purta uniforma regimentului 6 infanterie austro-ungar, al cărui proprietar este, cu A. S. I. și R. Archiducele trecu în revistă garda de onore dată de batalionul II vânători, a cărui muzică intonă imnul austriac.

De aici, M. Sa Regina, împreună cu A. S. I. și R. Archiducesa Stefania, iau loc într-o trăsura trasă de doi frumoși poni de Norveghia; er M. S. Regele, împreună cu A. S. I. și R. Archiducele, Se urcară în o a doua trăsura și porniră precedați de un pichet de gendarmi; după care veniau două trăsuri cu suitele, din cari un landau și un break trase fiecare de câte un postalon, mănate călare de surugii îmbrăcați în frumoșe costume naționale. D'a lungul drumului ce duce la castel se vedu casele pavosate cu drapel austro-ungar și române.

La orele 6, cortegiul regal sosesce la castelul Peleș. În curtea de onore se află o companie cu drapel, MM. LL. dete onorurile militare în sunetul muzicii.

M. Sa Regina și A. S. I. și R. Archiducesa, împreună cu suitele Lor, la intrarea în castel sunt întâmpinate cu frumoșe buchete de flori, oferite de domnișorele de onore ale M. S. Reginei și de cătră casa civilă; er M. S. Regele cu A. S. I. și R. Archiducele trecu în revistă garda de onore, după care se urcară în Palat.

La orele 7 avu loc un mare prânz, la care au luat parte, afară de suita Alteței Sale Imperiale și Regale și casa M. S. Regelui, d. D. Sturdza, ministru afacerilor străine, cu dōmna; Esc. Sa d. baron de Mayr, ministru plenipotențiar al Austro-Ungariei; Escel. Sa d. baron de Saurma, ministru plenipotențiar al Germaniei; d. general A. Cernat, comandantul corpului II de armată; d. general Radu Mihailu, prefectul poliției Capitalei; d. Furduescu, prefectul județului Prahova; d. baron Hugo de Saurma, d-nii colonel Gorjan și Pastia, peste tot 34 persoane.

La orele 9 sēra, în prezența Augustilor oșpeți, a avut loc un foc de artificii din cele mai strălucite. Aceste focuri, așezate d'alungul crestei muntelui din față castelului, combinate cu focuri bengale de diferite culori, dau braților un aspect feeric și iluminau munții din prejur. Pe tot timpul cât a durat artificiile, muzica regimentului 4 de linie și 6 de dorobanți au cântat, confundându-și plăcutele lor melodii cu detunăturile sgomotoșe ale bombelor.

La orele 10^{1/2}, după ce s'a servit cēinul în saloanele castelului, Maiestățile Lor împreună cu Augustii oșpeți s'au retras în apartamentele Lor.

FOILETON Ū.

Leica Maria și domnișora Marieta.

(schită de caractere).

— »Bonjour, leică Ano dragă... unde mergi?« se adresă Maria lui Pleopă cătră o vecină a sa, cu carea se întâlne, și se uită mândră în dreapta și în stanga și, fără se aștepte răspuns dela ea, încep să vorbescă despre fiă-sa, despre Marieta, căci așa îi schimbăse numele din Țicuța cum o chiamăse până acum.

— »Așa este... cum spui d-ta,« grăi leica Ana și continuă a lăuda pe Marieta de'i creștea înima vecine-si. Nici nu gâtă bine vorba și Maria lui Pleopă chemă pe leica Ana acasă la ea, numai și numai ca să'i arate pianul ce'l cumpărase pentru fie-sa, și să'i arate și mobilatura cea nouă, căci acum de curēndu, își nobilase casa, cum dīcea ea, și nu pntē să aștepte multă până să arate la vecine și la pretine lucrurile cele nouē.

— »Uite dragă vecină... uite leică Ano... asta'i pianul,« grăi Maria lui Pleopă arătându cu privirea spre pian și luându'și o poziție mărețā, se uită la vecină-sa drept în față. — »Ei, ce gândesci,« continuă ea, »cât se fi costat?«

— »Apoi de, sciu eu!« dīse leica Ana, »o fi costat multe parale.«

— »Ce multe, soro,« încep Maria lui Pleopă într'un accent bucureșcēn, »patru sute fiorini; — patru sute, afară de învățatura la el, căci pentru învățatură dau pe lună câte 5 fiorini. — Ei, apoi se mai ai fete de crescut?« — ba se te ferescă Dumneșeu.

— »Sēracul de mine,« adause leica Ana, »cu atâi bani a măritat maica două fete.«

— »Ei, leică Ano dragă,« continuă Maria lui Pleopă așezându-se pe un scaun cu perină, »acum s'a schimbat lumea, trebuie și fetele să le crescem mai modern, nu mai merge ca până acuma.«

— »Apoi de, ce se mai dīcem noi ăstea, care n'avemă nimic; de-alde d-văstră ușor trăim în lume, că v'aduc bārbații tot ce vē trebuie, dar eu sēmana,« grăi leica Ana oftându odată, »trebuie să muncesc până cadu de ostenită, căci patru copii mărunți mărunți și bārbați, care luca cu ziua, nu te lasă să te întinzi la cheltuieli. — Ean, trăim și noi dintr'o zi într'altă!«

— »Nu te mai plānge, că de va vrea Dumneșeu să mărităm pe domnișora (așa dīcea fie-si și sub numele acesta eră cunoscută în întreg suburbiul), atunci vom griji noi și de casa d-tale, căci de... ori și cum suntem vecini din ușe și bine-am trăit la olaltă. Nu'i vorbă, noi avem ceva avere, dēr șcii, leică Ano dragă, vorba negustorēscă: »unde'i marfă e și pagubă,« și apoi în cele din urmă, dela casa noastră mult

se cere, căci cu față mare trabue să-ți fie masa tot întinsă.«

Leica Ana cu dīse nimic, parcă nici nu ascultase; ea se gādea acasă la bieții săi copii, căci eră în mijlocul ernei; își luă sănătate bună și voi să mērgă.

— »Stăi, leică Ano, să-mi stea norocul, nu scii că am față mare? Stăi, căci fiindcă ai venit la casa mea, crești că scapi cu una cu două; a... șa,« strigă prelungit Maria lui Pleopă sculându-se de pe scaun, și merse la un dulap, ce ce află zidit în pārete, ca o satiră față de mobila modernă ce se află în casă, scose un borcan cu dulcēțā și o cinsti pe vecină-sa.

— »Lasă, leică Mario, că dulcēța nu este pentru mine. La ce să-mi indulcesc gura, când inima mea este atât de amărită; lasă, lasă când vor veni nescari-va domni, căci nu se prea potrivește dulcēța, când scii că ai de amēgi mămăligă cu borșu.

— »Ei, scii că-mi pare rău... nu mă trată cu refuș,« grăi gazda casei și cu aceste vorbe o îmbi a două ore cu atâta stăruiță, încât sēmana leica Ana se vēdū nevoită a luă o linguriță de dulcēțā. Luă dulcēța și îndată apoi porni a merge.

— »Stăi încă puțin, vecină dragă, să te uiți și în casa din dērēt, să te uiți cum am schimbat lucrurile.«

Leica Maria eră nevasta lui George Pleopă, care făcēndu negustoriā cu lāuă ajunsese la frumoșe parale

SCRII MERUNTE.

»Pester Lloyd» serie, că ministrul instrucțiunii va resping: representațiunea catolicilor din Ardeal, ce au dat'o în privința examenelor de maturitate și despre care am amintit într'un număr trecut al fôiei noastre.

—0—

Comitele Iuliu Andrassy a dăruit A. Sale prințului de coronă Rudolf doi cai de munte pentru vânătoarea din Gurghiu.

—0—

La 29 Septevre st. n. Timișoara a început a fi iluminată cu electricitate. Iluminațiunea e splendidă și populațiunea nu s'ndură să părăsească stradele.

—0—

Cetim în »Resboinul»: La 1 Octomvrie viitoră este trista aniversare a răpirei Bucovinei. Numai două săptămâni ne mai despart de ea. De pe pétra mormentală din Belic, de pe locul unde a cădută capul marei domnitor-martir, s'a dat solemnă făgăduință că această zi de tristă memorie se va serba în fie-care an. Până astăzi însă nu scim să se fi luat nici o hotărîre pentru această serbare, de aceea »Noua Revistă» întreabă pe d. primar al Iașilor, dacă în anul acesta se va serba sau nu aniversarea răpirei Bucovinei și a decapitărei domnului Grigore Ghica.

—0—

Același țiar atrage atențiunea publicului și în special a vânătorilor, că de aci se găsește la toți delitanții din Bucuresci și din provinciă praf de pușcă de tate calități. Fie-care cutiă pörtă stampila de control a guvernului.

—0—

»Voința Națională» comunică: »Lucrările de fortificare ale capitalei au început într'un punct. S'a mai trimis o companie de soldați»

—0—

Din Berlin se anunță, că M. Sa împăratul Germaniei va asistă la celebrarea cununiei de aur a părinților M. Sale Regelui României.

—0—

Consiliul general al Instrucțiunii alese o comisiune cu scop de a studiă cestiunea reorganizării învățământului rural față cu nouele îmbunătățiri propuse prin raportul d-lui B. P. Hăjdău. Acestă comisiune, terminându-și lucrarea, a ales de raportor pe d. G. Dem. Teodorescu. Consiliul, luându în deliberare raportul d-lui Teodorescu, în ședința de la 13 curent, a admis următoarele conclusiuni: 1° Grădinele de copii să nu se introducă în comunele rurale, mai 'naite de a fi experimentate în orașe. 2° Să se mănțină actuala programă a școlilor rurale. 3° Să se inființeze câte-va școli de adulți în condițiunile arătate prin raportul comisiunii.

—0—

Cetim în »Curierul financiar»: »La 7 ale lunii curente a început a funcționa pentru prima oră — deși în mod provisoriu — fabrica română de hârtie din Bacău. Până acum însă nefiind terminat canalul, care va trebui să aducă apă din Bistrița și să pună mașinile în mișcare prin turbină, s'a întrebuintat de o cam dată pentru această locomobile. La ora 3 după amieză, s'a pus fabrica în mișcare; pe la ora 6 s'a dat drumul apei și, după o jumătate oră, a început pentru satisfacțiunea și bucuria generală să apară primele bucăți de hârtie. Față la inaugurarea fabricii au fost d. Petre Ene, directorul general al căilor ferate române în construcție, d. Elie Radu, directorul liniei Bacău-Piatra,

d. Manolescu, unul din acționari, și un mare număr de domni și domne din orașul Bacău.

—0—

Cea mai înaltă zidire din lume va fi edificiul primăriei din Filadelfia, care se zidesc acum; ea va fi de 535 de urme de înaltă; până acum turnurile catedralei din Colonia. înalte de 532 de urme, erau zidurile cele mai înalte de pe lume.

—0—

În orașul Santander din Spania primarul a dat o ordinanță, în care prescrie ca ori cine, decât va injură, sau va vătămă în ori ce chip simțul religios, fără privire la rangul său pozițiunea sa socială, poliția să-l aresteze și să-l pedepsască cu amendă de 15 taleri sau cu închisoare de cinci zile. Din banii adunați din astfel de amende să se ajutoreze instituțiunile filantropice.

Căți bani s'ar adună aici la noi în Ungaria, decât o astfel de ordinanță s'ar pune în aplicare numai într'un sat cât de mic, exclamă la acestea »Köszvény Közlöny».

DIVERSE.

Un roman american. — Într'una dintre cele mai de frunte băi din Statele-Unite, în Saratoga, o frumoasă tânăra damă a știut atrage asupra sa atențiunea tuturor. Ea se numea Miss Roger, și era îmbrăcată cu gust în negru; lumea ținea că jălesce pe tată-său, un negustor din Baltimore, care de curând murise. Jalea și supărarea i se vedea pe față, de plânsul cel mult era palidă, și ea se restaura mersese la vestitele băi minerale din Saratoga. Frumoasă damă mergea zilnic la isvorul 'naintea celor ce o priveu și plecă rușinos ochii în jos și se părea că e ocupată numai cu dureră și jalea ce o muncea. În același timp sosise la Saratoga și maiorul Maldougan. Era un bărbat imponent, cu maniere aristocratice, și privea cu orecare indiferență la lumea din jurul său. Se ținea, că e oficer englez și fratele mai tiner al unui lord. Se mai vorbea că are posesiuni întinse prin America. Maiorul nu umbla să facă cunoștințe, dar față cu damele nici odată nu era dur. Maiorul și Miss Roger se întâlneau din întâmplare la isvor; el tocmai își scosese paharul plin, când Miss intră, el i-l oferă dăsei, și Miss în timp ce bea apă, scăpă batista din mână; oficerul o ridică și cu o fină curtoasiă i-o dădu; dama roși și se făcu așa de confusă, încât își scăpă și umbrela, și oficerul o ridică tot cu acea curtoasiă și i-o dădu damei. După acesta se despărțiră. În dimineața zilei următoare, pe când toți oșpeții încă dormeau, erau numai din întâmplare se întâlneau la isvor. Servitorul, care de obicei umplea paharele, încă nu era acolo și maiorul avu ocaziune să arate cavalismul. Acum încât-va erau și cunoscuți. Oficerul propuse o preumblare și Miss după puțină codire se învoi. Pe la 10 ore se reintorseră dela preumblare. Nainte de prânz maiorul căută un loc umbros în grădină și din întâmplare află acolo și pe Miss cu o carte în mână. Se începu între ei o interesantă conversațiune vorbind și despre unele lucruri ce-i interesau pe dâșii mai de aproape. Clopotul, care invită pe oșpeții la prânz, le curmă conversațiunea. După prânz curtenitorul maiorului ajută damei să se suie într'o trăsură și se sui și dâșul, și cât timp au fost absenți, miile de gură dela băi și șopteau, că cei doi tineri s'au dus în satul vecin să se cunune. Și de astă-dată faima era ade-

vărată. Când se reintorseră lumea vedea, că pe față maiorului modestia curtenitorului se schimbă în zimbete triumfătoare, ce caracteriză pe bărbat. În ziua următoare tânăra păreche, așa de grabnic căsătorită, plecă în călătoria într'un ținut idilic. În marea fericire zilele sburau ca niște minute. Până acum despre cestiunea de avere, acest obiect prosaic, nu grăiră nici un cuvânt. În fine bărbatul întrun chip cu tolnă gingaș aduse și acest obiect pe tapet, și se nevesti săle cât se poate de indiferent:

— »Cine îți administreză moșiile, scumpa mea?»

»Tu, scumpul meu.» — »Da, mai târziu, dar acum?» — »Și acum, tot tu! răspunde dâș zimbînd. — »Dar nu glumi, și se maiorul netețindu-i mânuțele, mi-ai dat inima, e timpul, să-mi dai și averea!» — »Fața-mi reprezintă totă averea,» răspunde dama, lăsându-și capul cu perul cel creț pe umerii lui. — »Ca să fiu scurtă, madame, și se maiorul puțin necăjit, eu am lipsă chiar acum de bani. Trăsura, cu care am venit aici, am trimis-o înderăt, și acum nu mai am cu ce lua alta.» — »Ca să fiu tot așa de sinceră ca tine, răspunde dama, trebuie să declar, că n'am nimic pe lume, afară de ceea ce veți pe mine.» — »Atunci dar tu n'ai moși?» — »Nici o palmă de loc.» — »Nici capitală la vre-o bancă?» — »Nici o para chioră.» — »Nici bani gata, nici juvaerice?» — »Nimic pe lume.» — »Așadar nu ești moștenitoarea unui om bogat?» — »Nici pomană de așa ceva!» — »Apoi dar cine ești?» — »Soția d-tale, domnule, fiica unui croitor onest.» — »La naiba! isbucni de necaz oficerul englez. Și acoperi fața, și stetu gânditor câteva momente. Apoi zimbînd sarcastic și se: »Vă gratulez, madame, că ai devenit soția unui sântoc. Sunt ruinat și nu știu cum să-mi ajut.» — »N'ai puté trage un schimb pe numele fratelui tău, al lordului?» — »N'am norocirea de a fi fratele nici unui lord.» — »Atunci ai puté dor lua înainte ceva bani din cassa regimentului tău?» — »Da, decât aș avé regiment!» — »Dar moșiile tale din Arkansas?» — »N'am nici o brazdă!» — »Atunci dar, domnule, fie-mi permis a vă întrebă cine sunteți?» — »Eu, madame, sunt bărbatul d-tale, fiul unui cartofor, care mi-a lăsat de moștenire știința și principiile sale.» — »Tatal meu cel puțin m'a crescut bine, dar de astă-dată totuși am tras o carte rea!» — »Ești apoi necăjit și merse la otelieri, er' încântătoare-i soția după el în vârful degetelor.» — »La câte ore plecă diligența de aici la New-York?» — »La douăsprezece și jumătate.» — »Comandeză un loc pentru mine, deșteptă-mă la douăsprezece.» — »Numai un loc?» — »Numai unul.»

Otelierul, că de obicei, ceru îndată taca pentru loc, și oficerul o plăti. Tânăra păreche intră, se culcă și peste puțin timp maiorul dormea dus. Soția sa însă nu dormi, ci fără șgomot și împachetă sculele. Pela meșul nopții se furișă din odaia și se scobori jos, diligența sosise; otelierul tocmai se sui în sus pe trepte mergându ca să deștepte pe maiorul. — »E de prisos al'ă conturbă, și se frumoasă damă. — »Așa dar pentru d-ta a comandat locul?» — »Da, trebuie neapărat să merg la Newyork.» — »Bine, atunci să nu conturbăm pe domnul. Pofțiți, madame, suiți-vă, căruța așteptă deja.»

Dama plecă, lăsându pe maiorul să se caute altă căruță și altă — soția.

*

Doi pungași. — Niște pungași din Bucuresți, doi la număr, veni în Galați în timpul când sosise studenții adunați în congres, se deteră și ei de studenți și pe acest considerant prezentându-se la un otel din acest oraș, au cerut a li se da camere pe un preț mai scăzut. Cererea le-a fost ținută în seamă și se instală acolo. După închiderea Congresului, studenții plecară și otelierul nu se putea domeri de ce acest doi pretinși studenți găsdui la el remaseră în urmă și nici a doua și nici a treia și nu se gândea să plece. Care nu-i lă înse surprinderea când se pomeni ieri de dimineață cu omenii poliției, aducându de guler pe acei doi musafiri ai săi și cerându-i să le deschidă camerele ce ocupau în otel. Se înțelege că n'a esitat nici un moment d'a satisface polițienescă dorința a d-lor agenți și intrară cu toți unde găsiră un considerabil număr de obiecte care nu erau nici decum un bagaj de studenți. Erau obiecte furate de acești hoțoman de prin prăvălii și adunate acolo. Poliția îi prinsese ieri dimineață furându nisce căciuli dintr'o prăvălie și cercetându-i de aproape le-a descoperit identitatea. Ei acum se găsesc la poliție, unde se înțelege că li s'a dat o ospitalitate pe tot timpul cât li se va afla ce au la otel unde locuiseră ca studenți.

Editor: Iacob Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

George nu era tocmai om deștept, ba aș pute dice că era om de tate zilele, era însă om pacinic și bun de vorbă din cale. El într tate ascultă de nevastă-sa. Leica Maria însă era iute de felul ei; fusese prin țără, umblase și ea cu bărbatu-său, pe când nu avu atata avere, își însușise unele manieri, câteva vorbe ce le învățase de multe ori pe dos, și acum de când se îmbogățise trăia după fantasia sa și tate lucrurile ce le făcea, le făcea pentru unicul ei copil, pentru domnișora Marieta. Némul din care se trăgea era de tot neînsemnat. Și ori câtă avere făcuse, totuși cu locuința nu se mutase din suburbiul orașului X. din Transilvania; și în Transilvania suburbiile românesce sunt ca nisce colțuri pentru sine, cu dătinile și cu obiceiurile întocmite ca satele cele mari. — Cum spunem, era o familie de jos, avea însă parale, și atât George Pleoapa cât și nevastă-sa căutau, ca pentru fca lor să afle un genere harnic. — Marieta era frumoasă, ba'o ciorile, și se făcuse ceva la școlă și în etate de 13 ani se apucase să învețe de limba franceză, în carea a făcut totuși atata progrese ca și mai târziu cu cântarea la pian. Era însă o mică deosebire, căci din franțuzesce cunoscuse câteva vorbe, pe cari le și întrebuintă la diferite ocaziuni. — Altu în timpul câtă a mers la școlă, cât și la școlă de franceză, se întâlnea foarte des cu bâte din societate mai bună, își însușia unele forme, auzia unele

vorbe și le transplantă acasă cu un succes deosebit. Mamă-sa era un fel de elev al ei. Ori ce vorbă nouă o spunea Marieta mame-si, ori ce formă socială de asemenea (fără să amintesc de la cine și-a însușit-o), încât leica Maria ajunsese la cunoșcerea multor lucruri. Ea se ținea mai sus ca pretinile sale, cari din și în și se împuținau, căci i se părea că ele se află pe o treptă de cultură mult mai inferioară. Totuși ce era formă gólă și spoială adoptă leica Maria, totuși ce vedea imită cât se poate de repede și situațiunea ei devenia din ce în ce mai critică, căci atâtea întorocheli îi intraseră în cap, încât de câte ori era să pună în praxă aceea ce scia, se păcălea și devenea ridiculă. — Influența domnișorei Marieta nu se mărginea numai asupra mame-si, ci chiar și asupra tată-său și asupra servitorilor. Unde umblase, cu cine se întâlnea nu sciu, dar totuși ce sciu este, că odată veni domnișora acasă, și spuse mame-si că trebuie să mergă și de astă-dată la școlă de danț, ca să se perfecționeze în jocurile rotunde. Nici n'a dâș bine și lucru a fost gata. Cu acest prilej în casa lui George Pleoapa nu se vorbea decât numai despre danț, și astfel se nu prindă pe nimenea mirarea, dacă și leichii Mariei, care era trecută de 30 ani, îi venise poftă să învețe cadilul. Brăza și hora i se păreau acum danțuri prea urite.

(Va urma.)

I. C. Frunză.

Cursul la bursa de Viena
din 30 Septembrie st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	122.45	Bonuri croato-slavone	100.—
Rentă de aur 4%	93.15	Despăgubire p. dijma de vin ungar	98.90
Rentă de hârtie 5%	88.70	Imprumutul cu premiu ungar	114.50
Imprumutul căilor ferate ungare	142.50	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	115.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungar (1-ma emisiune)	96.40	Renta de hârtie austriacă	80.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungar (2-a emisiune)	—	Renta de arg. austr.	81.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungar (3-a emisiune)	101.25	Renta de aur austr.	103.15
Bonuri rurale ungare	101.—	Losurile din 1860	134.30
Bonuri cu cl. de sortare	100.25	Acțiunile băncii austro-ungare	85.—
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	100.25	Act. băncii de credit ungar	290.—
Bonuri cu cl. de sortare	99.75	Act. băncii de credit austr.	291.10
Bonuri rurale transilvane	100.50	Argintul — Galbină împărătească	5.77
		Napoleon-d'or	9.66 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	59.65
		Londra 10 Livres sterline	121.65

Bursa de București.

Cota oficială dela 17 Septembrie st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump. 94	vënd. 94 1/2
Renta rom. amort. (5%)	95 1/2	96
convert. (6%)	95 3/4	96 1/4
Împr. oraș. Buc. (20 l.)	33	34
Credit fonc. rural (7%)	102 1/4	103 1/4
" " (5%)	91	91 1/2
" " urban (7%)	101 1/2	102
" " (6%)	97 1/2	98
" " (5%)	87	87 1/2
Banca națională a României	1390	1400
Ac. de asig. Dacia-Rom.	366 1/2	368
" " Națională	244 1/3	246
Aur	— 0/0	6.35
Bancnote austriace contra aur	2.06.	2.08

Cursul pieței Brașov
din 1 Octombrie st. n. 1884.

Bancnote românești	Cump. 9.07	Vënd. 9.06
Argint românesc	9.—	9.06
Napoleon-d'or	9.62	9.66
Lire turcești	10.90	10.74
Imperiali	9.87	9.90
Galbeni	5.64	5.68
Scrisurile fonc. » Albina	100.50	101.50
Ruble Rusesce	121.50	101.50
Discontul	7—10 %	pe an.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungeria lui **Gross** (în casa prefecturii.)

Tarifa anunțurilor și inserțiunilor

în „Gazeta Transilvaniei.“

Anunțuri în pag. a IV linia de 30 litere garmond fl.—cr. 6
Pentru inserțiuni și reclame pag. a III linia à . „ — „ 10

Pentru repetiri se acordă următoarele rabate:

Pentru repetiri de 3—4 ori	10%
" " " 5—8 "	15%
" " " 9—11 "	20%
" " " 12—15 "	30%
" " " 16—20 "	40%
Dela 20 de repetiri în sus	50%

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe luni se fac învoiri și reduceri și peste cele însemnate mai sus.

Brașov 113 Mai 1884.

3—3

AVIS Ū!

De Miercuri în 1 Octombrie st. n. începându costă
carnea de vită 40 cr. unu Kilo.

M. FLEISCHER & Comp.

Grădina de copii

a dōmnei Hermine Lexen

s'a strămutat în strada funarilor
de mijlocu Nr. 249.

Casse de Wertheim

ce resistă pe deplin în contra focului și nici nu se pot sparge, din cele mai renumite fabrice de casse

L. FLEISCHER,

oferă pe prețuri convenabile în cele mai favorabile condițiuni și în toate mărimile

Iustinianu M. Grama,

depositarul fabricii în Brașov.

7—20

Mineralu Paralithicon

compozițiune patentată pentru impedecarea și depărtarea temeinică a pietrei ce se formăza pe părății cazanelor.

Depărtăza pe cale mecanică pétra de cazan, formată deja, împedecă prin reacțiune chemică asupra apei din cazan formarea ei, scutesce de întreruperea lucrului atât de neplăcută și costisitoră, produce economiă de material de ars prin conservarea părăților cazanului în grosimea lor normală și garantăza o durabilitate mai mare a cazanului prin încetarea ciocănitului atât de stricăcios la curățire.

Mineralul Paralithicon este liber de ori-ce substanță care ar conține séu ar formă acrelă și prin urmare nu vatămă nici cazanul nici armatura și permite aplicarea fără nici o periclitare a fabricatelor, chiar și acolo, unde este o directă întrebuințare a aborului.

Reglă de aplicare.

Pentru unu cazan de o putere de 10 cai trebuie 6—8 Kilo. Se ia acestu praf, se pune într'unu vas și se tōrnă pe el 5—6 litri de apă caldă stându ast-fel 8 până 'n 10 ore, se amestecă și decă va fi încă grōsă, se mai tōrnă atăta apă până se subțieza așa ca se pot unge cu el, apoi se unge cazanul. La cazane rotunde se bagă praful înăuntru ca să reageze cu apa din întrul cazanului.

Fabrica unde se prepară acestu praf chemic se află în Viena la HERMANN PETZOLD. — **Depositul generalu** la d-lu **George Inke, Brașov strada Căldărarilor Nr. 506.**

PREȚUL DE KILO

decă se cumpăra o cantitate mică cu embalagiu cu totu 4 franci, în cantitate mai mare cu embalagiu 5 franci pentru România.

Cu distinsă stimă

Georg Inke și Hermann Petzold.

Fabrică de articuli chemici pentru funcțiunarea mașinelor de vapor.

Agentu autorisat d-nulu Ioanu Teutsch.